

Metalliesineitä, jotka löytyivät metallinetsinnässä Urjalan Jokisista 17. huhtikuuta 2016 ja jotka toimitettiin Kansallismuseon arkeologisiin kokoelmiin Kreetta Lesellin (Pirkanmaan maakuntamuseo) välityksellä.

Rautakautinen löytöpaikka Urjala Jokinen 3 (1000034370) sijaitsee Urjalan keskustaajaman liepeillä, kuivatus Vanhajärven lähellä, lähimmillään noin 240 metriä pohjoiseen Keskijoesta ja lähimmillään noin 40 metriä etelään Salmentiestä. Noin 150 metriä löytöpaikasta itään sijaitsee rautakautinen kalmisto Jokinen (887010016) ja noin 100 metriä kaakkoon rautakautinen asuinpaikka Jokinen 2 (887010038). Löytöpaikka kuuluu pääosin kiinteistöön 887-436-8-199, mutta läntisin löytö saatiin kiinteistön 887-436-8-218 puolelta.

Esineet löytyivät noin 120 x 130 metrin laajuiselta alueelta, johon sisältyy sekä niittykumpareita että peltoa. Alanumerot 2, 5, 7 ja 8 löytyivät niittykumpareelta, loput pellostä. Peltolöydöt saatiin 5 - 15 cm syvyydestä, niittykumpareen löydöt 10 - 25 cm syvyydestä. Niittykumpareella havaittiin "palanutta kivistä maata".

Löytöalueen arvioitu keskikoordinaatti (ETRS-TM35FIN): p = 6775843, i = 315072.

Diar. 05.04.2019

Luett. Raninen Sami

- 1 **Hopearaha** 1 kpl, 1,26 g
Hopearaha, jonka reunassa isonpuoleinen siististi tehty reikä. Rahan halkaisija 20 mm, reiän halkaisija 2,3 mm. Rahan toisella kehässä tasavartinen risti ja varsien väleissä yhteensä neljä palloa; reunaa kiertää epäselviä kirjaimia. Toisella puolella on sekaisin aseteltuja kirjaimia, kuten iso A. Intendentti Frida Ehrnstenin tunnistus (Kansallismuseon rahakammio): penninki, anonyymien kölniläisen penningin jäljitelmä 1000-luvulta, lyöntipaikka Osnabrück, Kluge 405 var.
X = 6775874,00 Y = 315090,00
- 2 **Pronssisolki** 1 kpl, 49,50 g
Kupariseoksinen viikinkiajan solki, samaa harvinaista tyyppiä kuin Kivikoski 1973: Taf. 81, Abb. 724. Esinemuodon skandinaaviset esikuvat ovat lähinnä rengasneuloja, mutta tämän löydön rautainen neula on niin lyhyt, että esinettä voi pitää solkena. Esineessä on tappikoristeinen, poikkileikkaukseltaan puolisoikiomainen kaari (leveys 10 mm), joka levenee suippokärkiseksi kilveksi (pituus 32 mm). Kilpimäisessä osassa on koristetappi ja uurrekoristelua, joka - sikäli kuin konservoimattomasta esineestä pystyy näkemään - vaikuttaa pelkistyneeltä Borre-tyyliltä. Vastapäätä kilpeä kaaressa on ulkoneva valettu lenkki, joka pitelee rautaneulaa paikoillaan. Itse neula on kiinnitetty kaaressa olevan pyöristetyn osan ympäri kiertämällä. Neulakota on kilpimäisen osan takapuolella.
Mitat 66,00 x 49,00 x 13,00 mm
X = 6775766,00 Y = 315086,00
- 3 **Pyöreä kupurasolki** 2 kpl, 33,40 g
Katkelmallinen B-tyypin pyöreä kupurasolki. Kaksi yhteensopivaa palasta käsittävät yhteensä noin 2/3 soljesta. Solki on sulamisen myötä tasoittunut aivan litteäksi, mutta sen koristelu on säilynyt melko selväpiirteisenä. Litistyneenä soljen halkaisija

- on 73 mm.
X = 6775904,00 Y = 314981,00
- 4 **Ketjunkantaja** 1 kpl, 12,60 g
Spiraalipäinen ketjunkannarin. Toisen spiraalin reunasta puuttuu pala. Muuten ehjä.
Mitat 42,00 x 37,00 x 2,00 mm
X = 6775843,00 Y = 315072,00
- 5 **Rannerengas** 2 kpl, 33,60 g
Kaksi vääntynyttä katkelmaa viikinkiajan päihin levenevästä massiivisesta rannerenkaasta (Korkeakoski-Väisäsen 1981 tyyppi I1a). Poikkileikkaus kovera, koristeluna D-leimarivejä, toisen kappaleen päässä myös kolme poikkiuurretta. Palojen koot 48 x 31 x 3 mm ja 42 x 43 x 3 mm.
X = 6775781,00 Y = 315048,00
- 6 **Pronssiesine** 1 kpl, 4,10 g
Katkelma tunnistamattomasta kupariseosesineestä. Levymäinen, muodoltaan monimutkainen. Esineessä on tallella puolikas oletettavasti koverasivuisen rombin muotoisesta kilvestä, jossa ainakin yhdestä kulmasta on lähtenyt varsi. Säilyneessä varrenkatkelmassa on koveria reunoja, joiden välissä pyöristyi ulkonemia tai sivuvarren tynkiä. Esineen toisella puolella on koristelua (reunoja kiertävä uurre ja kilpimäisessä osassa kulmiin osoittavia pisaran tai ovaalin muotoisia kuvioita). Ketjunkannattimesta, riipuksesta, koruneulan päätylevystä? Vastinetta ei pikaisella etsimisellä löydetty kotimaisesta tai lähialueiden myöhäisrautakautisista aineistosta.
Mitat 37,00 x 19,00 x 2,00 mm
X = 6775784,00 Y = 315010,00
- 7 **Miekan ponsi** 1 kpl, 157,00 g
Linssimäinen miekanponsi.
Mitat 65,00 x 35,00 x 22,00 mm
X = 6775779,00 Y = 315052,00
- 8 **Silmäkirves** 1 kpl, 1017,80 g
Painava suoraselkäinen silmäkirves, kolmionmuotoinen silmä. Silmän pielissä ei korvakkeita. Terä tylsytetty aivan tylpäksi. Wuolijoen (1972) typologiassa suoraselkäinen suomalainen kirves.
Mitat 190,00 x 82,00 x 35,00 mm
X = 6775778,00 Y = 315070,00